

for paatrængende nødvendig, for under mulig nærførestaende krigeriske Forbiflinger, om hvis Indtræden eller Ikke-Indtræden den Gang ingen kunde have nogen begrundet Mening, at kunne hæbde Landets Neutralitet, og idet Regeringen saaledes har ment at opfylde en den paahvilende Pligt, har den, overensstemmende med en lang konstitutionel Praksis, ladet Beløbet komme til Anvendelse paa forventet Tillægsbevilling. Vel har nu Folketinget nægtet at give denne Efterbevilling, og denne er derefter ikke af Regeringen bleven begært af Landstinget; men under saadanne Omstændigheder formener Flertallet, at det i Henhold til § 14 i Grundloven maa være overladt til det andet Ting at lade det komme til Afgørelse af Rigsretten, om Regeringen ved hele dette Forhold maatte have paadraget sig noget Ansvar, og saa længe intet foreligger om, at Folketinget vil gaa frem paa denne Maade, maa Flertallet formene, at Udgiften kan passere.

Et Mindretal (Octavius Hansen og S. Pedersen) maa fraraade, at Landstinget ved uden noget Forbehold at stemme for, at Rigsdagen frasiger sig Ret til at gøre Ansvar gældende med Hensyn til det foreliggende Statsregnskab, godkender en Udgift, for hvilken der ikke har foreligget nogen som helst Bevilling, og med Hensyn til hvilken det endnu staar baade Kongen og Folketinget aabent at gøre Ansvar gældende, medens der ifølge Forsatningen ikke tilkommer Landstinget nogen saadan Ret. Hverken Landstinget eller de ansvarlige Ministre have i sin Tid foranlediget, at denne Pengeanvendelse ved Behandlingen af Tillægsbevillingsloven i Landstinget blev gjort til Genstand for dette Tings Afstemning, og Spørgsmaalet om Ministrenes Ansvar er saaledes hidtil holdt aabent fra Tingets Side. Landstingets forfatningsmæssige Stilling i Henseende til Rigsretten, som for Halvdelen besættes af Tingets Medlemmer, anbefaler formentlig dette Ting at udvise særlig Varsomhed i Henseende til et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket det andet Ting har udtalt en bestemt Misbilligelse, og som eventuelt vil kunne blive indbragt for Rigsretten. Spørgsmaalet om den omtalte Pengeanvendelses Forsvarlighed har tilmed aldrig været Genstand for nogen Drøftelse i Landstinget og foreligger overhovedet kun utilstrækkeligt belyst. — At den daværende Regering muligvis har „anset“ Foretagelsen af de paagældende Arbejder og Foranstaltninger for paatrængende nødvendig og har „ment“ at opfylde en Pligt ved uden Bevilling at anvende det omtalte Beløb, indeholder ikke tilstrækkelig Grund for Rigsdagen til at fraskrive sig Retten til at gøre Ansvar gældende, efter som Regeringens Opfattelse og Formening kan have været ganske utilstrækkelig begrundet, hvad den jo i det foreliggende Tilfælde har vist sig at være. Mindretallet finder sig særlig foranlediget til at modsig, at en Pengeanvendelse som den foreliggende skulde kunne siges at være hjemlet ved en „lang konstitutionel Praksis“. Forudsætningerne for, at en Regering kan tage Penge „paa forventet Tillægsbevilling“ (hvilket jo er uden Hjemmel i Grundloven) maa under alle Omstændigheder være: dels at Pengeanvendelsen i Virkeligheden og ikke alene efter den paagældende Regerings muligen ganske fejlagtige Skøn har været paatrængende nødvendig, og at der ikke har været Tid og Vejlighed eller dog rimelig Anledning, til at sammenkalde Rigsdagen for at træffe Bestemmelse, dels at Regeringen har haft Grund til at vente, at Rigsdagen vilde billige saadan Pengeanvendelse. I det foreliggende Tilfælde har efter Mindretallets Opfattelse ingen af disse Forudsætninger været til Stede, og Mindretallet kan ikke noksom fremhæve Nødvendigheden af, at begge Rigsdagens Ting, naar der foreligger en saadan ulovhjemlet Udgift (i alt Fald naar den er af nogen Betydning), nøje prøve, om de nævnte Forudsætninger virkelig have været til Stede. Mindretallet maa derfor, i Overensmelse med de 2 af Statsrevisorerne indstille, at den omhandlede Pengeanvendelse ikke kan passere, saa at Spørgsmaalet om de paagældende Ministres Ansvar ikke foregribes.